

Kabinet hakt de knoop door: geen windmolens binnen ‘twee keer de tiphoogte’ van huizen

Vijfjaar nadat de vorige regels door de rechter van tafel werden geveegd, wil het kabinet een nieuwe landelijke norm voor windmolens op land: de afstand tussen nieuwe windmolens en naburige huizen moet minstens twee keer de tiphoogte van de molen bedragen. Dat moet de hinder van geluid, slagschaduw en lichtschittering beperken.

Windmolens nabij het dorp Urk.Bron Raymond Rutting / de Volkskrant

Dit artikel is geschreven door [Raoul du Pré](#) is chef van de politieke redactie.

Gepubliceerd op 29 augustus 2026, 14:33

De nieuwste generatie windmolens heeft gemiddeld een tiphoogte (de maximale hoogte die de wieken bereiken) van zeker 200 meter. In de praktijk komt de nieuwe afstandsnorm dus neer op zo'n 400 meter. Over de vraag of dat voldoende is, zullen de komende tijd naar verwachting in veel regio's nog verhitte debatten worden gevoerd. Net als in de Tweede Kamer. Die moet de nieuwe norm nog goedkeuren.

De bouw van windmolens op land is uitgegroeid tot een politiek hoofdpijndossier sinds de Raad van State in 2021 oordeelde dat de toen geldende normen voor het geluid, de slagschaduw en de veiligheid opnieuw tegen het licht [moesten worden gehouden](#). De hoogste bestuursrechter vond dat onvoldoende rekening werd gehouden met de gevolgen voor het milieu.

Amper nieuwe turbines op land

Voortdurende politieke onenigheid stond de komst van nieuwe duidelijke regels daarna in de weg. Die onzekerheid speelt de uitbreiding van windenergie op land parten. In 2025 kwam er nog maar 96 megawatt aan vermogen bij, de laagste stijging sinds 2017. Er werden nog 29 nieuwe windturbines gebouwd, maar er werden er ook twintig afgebroken.

Het vierde kabinet-Rutte viel in 2023 voordat nieuwe regels klaar waren. Het kabinet-Schoof kwam er vervolgens niet uit. Gesteund door een rechtse meerderheid in de Tweede Kamer wilden de toenmalige regeringspartijen PVV en BBB liefst helemaal van windmolens op land af. PVV-staatssecretaris Chris Jansen zette uiteindelijk in op een afstandsnorm van vier keer de tiphoogte, maar stuitte op verzet van klimaatminister Sophie Hermans (VVD), die berekende dat met die afstand geen enkele geschikte plek meer zou overblijven.

Het kabinet-Jetten zoekt met het nieuwe voorstel nadrukkelijk naar een compromis. ‘Deze keuze doet recht aan het belang van de energieopgave enerzijds en aan de zorgen van omwonenden anderzijds’, hoopt staatssecretaris Annet Bertram van Infrastructuur en Waterstaat (CDA).

‘Weinig meer mogelijk’

Of een meerderheid in de Tweede Kamer dat ook zo ziet, moet nog blijken. De branchevereniging voor de windenergiesector, NedZero, vreest dat met de nieuwe norm weinig meer mogelijk is. De windmolenbouwers roepen het kabinet op de afstandsnorm te beperken tot woonkernen, in plaats van individuele woningen. ‘De ruimte voor windturbines op land wordt zeer sterk beperkt wanneer alle individuele woningen een beperking voor de ruimte vormen, terwijl goedkope en schone energie hard nodig is.’

Ook waarschuwt de sector voor verlies aan efficiëntie. ‘Als alleen kleinere turbines passen binnen de regels, zijn er meer turbines nodig om dezelfde hoeveelheid energie op te wekken. In sommige gevallen kunnen vier grote turbines meer dan twee keer zoveel stroom produceren als tien kleinere. Het gevolg van dit besluit is dus meer turbines in het landschap en hogere kosten voor dezelfde hoeveelheid groene stroom.’

Intussen bouwt het kabinet wel bij voorbaat ruimte in voor nieuwe discussies met de aankondiging dat er uitzonderingen kunnen worden gemaakt op de nieuwe regel. Dat mag als in de praktijk blijkt dat ‘twee keer tiphoogte’ op provinciaal of gemeentelijk niveau een te grote belemmering is voor de energietransitie of voor de woningbouw. In die gevallen is een ‘afwijking naar beneden mogelijk’ en mogen molens dus toch dichter bij huizen komen te staan.

In welke gevallen die uitzonderingen mogelijk zijn, wordt in het najaar met de Kamer gedeeld. Voor de vervanging van bestaande windmolenparken geldt de nieuwe afstandsnorm sowieso niet.